

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету міжнародних
економічних відносин
та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

_____ 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи зовнішньоекономічної діяльності

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	051 «Економіка»
освітня програма	«Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»
вид дисципліни	обов'язкова
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	

2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

від " 28 " серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Олена ЄВТУШЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії
Протокол № ____ від " __ " серпня 2024 року

Завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи) освітньої-професійної програми «Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»

Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО

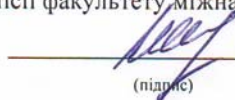
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 16 від " 28 " серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та консалтингу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

« 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Основи зовнішньоекономічної діяльності

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	051 «Економіка»
освітня програма	«Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»
вид дисципліни	обов'язкова
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»	

2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою Навчально-наукового інституту « Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

від " 17 " вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Олена СВТУШЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Протокол № 1 від " 3 " вересня 2024 року

Завідувач кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи) освітньої-професійної програми «Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»

Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності»

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту « Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від " 17 " вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії
Навчально-наукового інституту

« Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-консалтинг у зовнішньоекономічній діяльності» підготовки бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» є:

- розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм ЗЕД підприємства;
- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання угод;
- проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

- формування наступних спеціальних компетентностей

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 14. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері

. СК 15. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових та економічних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

СК 16. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі

СК 21. Здатність до надання професійної допомоги суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності, спираючись на методи та технології бізнес-консалтингу та чинне законодавство.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	
Самостійна робота	
56 год.	-
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 26. Визначати причини, типи та характер міжнародних економічних суперечок, обґрунтовувати й застосовувати економічні та юридичні методи й засоби їх вирішення.

ПРН 27. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН 32. Здійснювати професійне консультування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, метод, зміст і завдання курсу

Динаміка та тенденції розвитку світової зовнішньої торгівлі. Зовнішньоекономічна політика держави. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю

Перші теорії зовнішньої торгівлі й управління зовнішньоекономічною діяльністю: розробка основ теорії міжнародної торгівлі. Сучасні концепції ЗЕД. Сучасна система управління ЗЕД.

Тема 3. Загальна характеристика й основні напрямки розвитку ЗЕД в Україні

Поняття, види й принципи зовнішньоекономічної діяльності. Показники, що характеризують функціонування ЗЕД країни й підприємства. Етапи становлення й основні напрямки розвитку ЗЕД України.

Тема 4. Система інститутів і інструментів регулювання ЗЕД

Державні органи управління ЗЕД. Інструменти зовнішньоторговельної політики на національному рівні.

Тема 5. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Загальна характеристика світового валютного ринку. Механізм валютного регулювання. Об'єкт і інструменти валютного регулювання.

Тема 6. Митно-тарифне регулювання ЗЕД в Україні

Державна митна служба, її структура, мета створення і функціонування. Законодавча основа митного контролю й оформлення. Митні платежі: митні збори, штрафи, мито, акцизний збір, ПДВ.

Тема 7. Управління ЗЕД на рівні підприємства

Планування зовнішньоекономічної діяльності. Організація зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Маркетинг у керуванні зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Тема 8. Зовнішньоторговельні операції: суть, зміст і види

Зміст поняття "зовнішньоторговельна операція", її види. Етапи оформлення типової зовнішньоторговельної операції купівлі-продажу.

Тема 9. Міжнародні фінансові організації

Загальна характеристика міжнародних фінансових організацій. Міжнародний валютний фонд і група восьми. Всесвітній банк. Європейський банк реконструкції й розвитку.

Тема 10. Організація діяльності міжнародних товарних ринків

Міжнародні товарні біржі. Міжнародні аукціони. Міжнародні торги. Міжнародні ярмарки й виставки.

Тема 11. Структура і зміст міжнародного контракту

Суть і особливості оформлення зовнішньоторгового контракту. Типові контракти в ЗЕД. Структура і зміст зовнішньоторговельного контракту.

Тема 12. Організація і технологія транспортних перевезень

Роль транспорту в зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Транспортні операції. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту.

Тема 13. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності: її сутність, теоретичні аспекти визначення. Показники ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Оцінка економічної ефективності ЗЕД підприємства.

Тема 14. Практика ведення комерційних переговорів, пошуку та перевірки ділових партнерів

Класифікація фірм, що діють на світовому ринку. Вибір партнерів на світовому ринку. Джерела й організація роботи зі збору інформації й вивченню фірм-партнерів. Проведення переговорів з іноземними партнерами.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1.	8	2	2			4						
Тема 2.	8	2	2			4						
Тема 3.	8	2	2			4						
Тема 4.	12	4	4			4						
Тема 5.	8	2	2			4						
Тема 6.	8	2	2			4						
Тема 7.	8	2	2			4						
Тема 8.	8	2	2			4						
Тема 9.	8	2	2			4						
Тема 10.	8	4	4			4						
Тема 11.	8	2	2			4						
Тема 12.	8	2	2			4						
Тема 13	8	2	2			4						
Тема 14	8	2	2			4						
<i>Усього годин</i>	120	32	32			56						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, метод, зміст і завдання курсу	2	
2	Теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	
3	Загальна характеристика й основні напрямки розвитку ЗЕД в Україні	2	
4	Система інститутів і інструментів регулювання ЗЕД	4	
5	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	
6	Митно-тарифне регулювання ЗЕД в Україні	2	
7	Управління ЗЕД на рівні підприємства	2	
8	Зовнішньоторговельні операції: суть, зміст і види	2	
9	Міжнародні фінансові організації	2	
10	Організація діяльності міжнародних товарних ринків.	4	
11	Структура і зміст міжнародного контракту	2	
12	Організація і технологія транспортних перевезень.	2	
13	Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності.	2	
14	Практика ведення комерційних переговорів, пошуку та перевірки ділових партнерів	2	
Разом		32	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, метод, зміст і завдання курсу»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Які форми і види міжнародної торгівлі Ви знаєте? ✓ Розкрийте сутність зовнішньоекономічної політики. ✓ Як Ви вважаєте, що є метою зовнішньоекономічної політики? ✓ Які цілі й інструменти реалізації зовнішньоекономічної політики Ви знаєте? ✓ У чому полягає сутність принципів зовнішньоекономічної діяльності? ✓ Як можна класифікувати принципи зовнішньоекономічної діяльності? ✓ Хто є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності в Україні. ✓ Що є предметом вивчення курсу? ✓ У чому полягає завдання курсу? 	4	
2	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ У чому полягає сутність управління зовнішньоекономічною діяльністю? ✓ Яку роль відіграє менеджмент у розвитку зовнішньоекономічної діяльності України? ✓ Які основні етапи еволюції поглядів на зовнішньоекономічну 	4	

	<p>діяльність?</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Яку теорію міжнародної торгівлі можна вважати першою систематизованою теорією? ✓ 5. Чим теорія А. Сміта відрізняється від теорії Д. Рікардо. ✓ Які Ви знаєте сучасні концепції зовнішньоекономічної діяльності? ✓ Яке значення для практики мають концепції зовнішньоекономічної діяльності? ✓ Яке значення для практики мають концепції зовнішньоекономічної діяльності? 		
3	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Загальна характеристика й основні напрямки розвитку ЗЕД в Україні»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Що таке зовнішньоекономічна діяльність, її види. ✓ Назвіть принципи зовнішньоекономічної діяльності. ✓ Які види зовнішньоекономічних зв'язків за напрямком товарного потоку Ви знаєте? ✓ Перелічити зовнішньоторговельні, фінансові, виробничі й інвестиційні зв'язки. ✓ Охарактеризуйте показники динаміки ЗЕЗ. ✓ Які показники характеризують інтеграцію економіки країни в світову систему господарювання? ✓ Як визначаються показники структури ЗЕЗ? ✓ Назвіть розділи платіжного балансу країни. ✓ За якими показниками визначаються обсяги ЗЕЗ? ✓ Назвіть основні етапи розвитку ЗЕД в Україні. 	4	
4	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Система інститутів і інструментів регулювання ЗЕД»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Охарактеризуйте значення макроекономічного підходу в регулюванні світової економіки і зовнішньоекономічних зв'язків. ✓ Назвіть основні інституції регулювання на багатосторонньому і національному рівнях. ✓ Назвіть засоби зовнішньоекономічного регулювання. ✓ Який комплекс інструментів регулювання зовнішньоекономічної діяльності Ви знаєте? ✓ На що не поширюється режим ліцензування і квотування? 	4	
5	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Назвіть основні завдання й елементи валютного ринку. ✓ Перелічити основні атрибути валютного ринку. ✓ Що належить до національних і іноземних валютних цінностей? ✓ Охарактеризуйте фактори, що впливають на величину й динаміку попиту і пропозиції на валютному ринку. ✓ Які рівні валютного регулювання Ви знаєте? ✓ Яка організація здійснює валютне регулювання на міжнародному рівні? ✓ Назвіть цілі валютного регулювання на національному рівні. ✓ Перелічити види обмежень на проведення валютних операцій в Україні. ✓ Що є об'єктом валютного регулювання? ✓ Перелічити інструменти валютного регулювання й охарактеризуйте їхній вплив на зовнішньоекономічні відносини. 	4	
6	<p>Вид : позааудиторна</p>	4	

	<p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Митно-тарифне регулювання ЗЕД в Україні»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Назвіть органи державної влади що здійснюють регулювання митної справи в Україні? ✓ Які митні органи України Ви знаєте? ✓ Що підлягає обкладанню митом? ✓ Розкрийте суть Єдиного митного тарифу України? ✓ Які види мита Ви знаєте? ✓ Навіщо встановлюють особливі види мита? ✓ Що таке митна вартість товару і як вона визначається? 		
7	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Управління ЗЕД на рівні підприємства»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Які виду планування залежно від тривалості Ви знаєте? ✓ Охарактеризуйте три типи стратегії розвитку підприємства в сфері ЗЕД. ✓ У чому суть стратегій диверсифікованості продукції й насичення ринку? ✓ Назвіть найважливіші показники планування ЗЕД. ✓ Які фактори впливають на формування організаційної структури керування ЗЕД? ✓ Назвіть основні сектори ОБЭС і їхньої функції. ✓ Як визначити доцільність створення ВТФ? ✓ Які фактори внутрішнього й зовнішнього середовища Ви знаєте? ✓ Охарактеризуйте основні способи проникнення на закордонні ринки. 	4	
8	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Зовнішньоторговельні операції: суть, зміст і види»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ У чому суть зовнішньоторговельної операції? ✓ Розкрийте зміст зовнішньоторговельної операції. ✓ Які основні етапи оформлення зовнішньоторговельної операції? ✓ Які комерційні документи супроводжують оформлення зовнішньоторговельної операції на кожному з її етапів? ✓ Дайте характеристику основних зовнішньоторговельних документів. ✓ Назвіть етапи оформлення угоди. 	4	
9	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Міжнародні фінансові організації»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Що являє собою Всесвітній банк? Назвіть його основні підрозділи. ✓ Яка мета створення і напрямку діяльності МБРР? ✓ Охарактеризуйте МФК і її напрямки діяльності. ✓ Як здійснюється керування у ВБ? ✓ Проаналізуйте діяльність МАР. ✓ Страхування яких ризиків здійснюють БАГІ? ✓ Назвіть цілі створення і напрямки діяльності МВФ. ✓ Перелічіть умови видачі позик МВФ. ✓ Охарактеризуйте цілі створення і напрямки діяльності ЄБРР. ✓ Назвіть основні умови фінансування і реалізації проектів ЄБРР. 	4	
10	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Організація діяльності міжнародних товарних ринків»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою</p>	4	

	<p>та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Які основні функції біржі в торгівлі товарами? ✓ Які види міжнародних бірж Ви знаєте? ✓ У чому полягає діяльність валютних і фондових бірж? ✓ Назвіть основні аспекти діяльності товарних бірж. ✓ Опишіть схему біржової операції на ЛБМ. ✓ Перелічіть товари, реалізовані на біржах, назвіть їхні властивості. ✓ Хто займається організацією товарних аукціонів? ✓ Яка періодичність проведення аукціонів? ✓ Охарактеризуйте переваги й недоліки аукціонів. ✓ Які особливості організації і проведення міжнародних торгів їхні переваги. 		
11	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Структура і зміст міжнародного контракту»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Яка, відповідно до Віденської конвенції про договори міжнародної купівлі-продажу товарів, повинна бути форма контракту? ✓ Які форми типових контрактів Ви знаєте? ✓ Типові форми контрактів є обов'язковими? ✓ Якими законодавчими актами в Україні регулюють відносини міжнародної купівлі-продажу? ✓ Які типові умови поставки "Інкотермс" ви знаєте? В чому їхня сутність? ✓ Яка головна мета "Інкотермс"? ✓ Які форми розрахунків, які використовують іноземні партнери, Ви знаєте? ✓ Хто визначає зміст контракту? 	4	
12	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Організація і технологія транспортних перевезень»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ У чому сутність базисних умов поставок товару? ✓ Як розподіляються зобов'язання між продавцем і покупцем під час поставок товару на умовах Інкотермс? ✓ Які чинники необхідно враховувати при виборі виду транспорту? ✓ Які відмінності між трамповим і лінійним судноплавством? ✓ Які функції виконує коносамент і які його види існують? ✓ Які транспортні документи необхідні для перевезення вантажів залізничним, автомобільним і авіаційним транспортом? 	4	
13	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Для чого проводять визначення ефективності зовнішньоекономічних операцій? ✓ Які Ви знаєте показники економічної ефективності? ✓ Як здійснюють оцінку економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності? ✓ Які першочергові питання треба вирішити під час організації аналізу? ✓ Що таке резерви і як їх класифікують? 	4	
14	<p>Вид : позааудиторна</p> <p>Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Практика ведення комерційних переговорів, пошуку та перевірки ділових партнерів»</p> <p>Повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою</p>	4	

	<p>та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ За якими критеріями класифікують фірми, які діють на світовому ринку? ✓ Які фактори необхідно враховувати при виборі партнера на зовнішньому ринку? ✓ Назвіть джерела інформації з вивчення закордонних фірм. ✓ Що містить досьє фірми? ✓ Що таке карта фірми? ✓ Перелічіть форми ділового спілкування. ✓ У чому перевага спілкування шляхом переписки? ✓ Коли перевага віддається спілкуванню з використанням технічних засобів? ✓ Які питання включає загальна програма? ✓ Перелічіть різновиди особистих зустрічей. 		
15	Разом	56	

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачено.

7. Методи навчання.

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів. Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:

- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення;

7.2. Наочні методи навчання:

- ілюстрація;
- демонстрація;

7.3. Практичні методи навчання:

- метод робіт з письмовими джерелами;
- метод робіт з аудіо/ відеоматеріалами;
- практичні заняття.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у форма усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки, при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) - на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

За виступ на семінарському занятті студент може отримати від 1 (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого студента) до 5 (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, підготовка презентації або доповіді за темою, яка була задана викладачем, за умови, що доповідь (презентація) відповідає вимогам щодо його змісту, обсягу та оформлення) балів.

Поточний контроль може також передбачати написання тестів або письмової самостійної роботи з питань, що розглядались у відповідних темах.

Для студентів, які бажають підвищити свій поточний бал успішності, передбачено написання доповідей, що оцінюються в 1–3 бали.

За наявності ректорської контрольної роботи, яка буде прирівнюватися до поточної контрольної роботи, студент може набрати до 10 балів, з тих, що включені до поточної успішності.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали за аудиторну та позааудиторну роботу. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку в 2 семестрі.

Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань — 40.

Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання 1 – 10 балів

Теоретичне питання 1 – 10 балів

Тести 20 балів (10 тестових завдань x 2 бал)

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 40 тестових завдань, студент одержує 1 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Основи зовнішньоекономічної діяльності», режим доступу:

<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=11539>

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Доповнення виступу:

1 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

0,5 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

1 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

0,5 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота											Разом	Екзамен	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10, T11	T12	T13, T14	60 Мін.30	40 Мін.20	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирьохрівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

- Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПП ім. І. Сікорського. 2022. 181 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50100/1/ManagD_2022_konspekt.pdf
- Легостаєва О.О., Кондратенко Н.Д. Тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. Науковий погляд: економіка та управління. № 2 (68). 2020. С. 28-32. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3974/1/5%20Легостаєва%20О.О..pdf>
- Подцерковний О.П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
- Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 292 с.
- Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Київ: Кондор. 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf
- Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 356 с.

Допоміжні джерела:

- Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій / Величко К.Ю., Кот О.В., Печенка О.І., Носач Л.Л., 2020. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/handle/123456789/2671>
- Кононов І. І. Сутність зовнішньоекономічної діяльності як об'єкта облікового моделювання. Бізнес Інформ. 2020. №5. С. 79–86. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-79-86>
- Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до проведення практичних занять для студ. / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 95 с.

4. Боднарчук О. І. Поняття «зовнішньоекономічна діяльність» та етапи її розвитку в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 1. С.83-86. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv>.
5. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір: монографія / О. І. Павлов, В. А. Самофатова, Т. А. Кулаковська та ін.; за ред. О. І. Павлова. Одеса: Астропринт, 2019. 272 с
6. Назаров Н.К., Бараннік І.О. Економічна безпека експортно-імпортного потенціалу підприємства. Бізнес-Інформ. 2019. № 5. С. 142-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2019_5_23.
7. Дятлова В.В, Положенцева К.В. Зовнішньоекономічна діяльність України: регіональні особливості, тенденції та напрями розвитку. Вісник економічної науки України. 2020. № 1 (38). С. 73-78.
8. Васюк Т. В. Методи дослідження та визначення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Актуальні проблеми економіки. 2020. № 3 (165). С. 131-136.

Інтернет-ресурси:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-XII від 07.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Закон України «Про валюту і валютні операції» № 2473-VIII від 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
3. Закон України «Про Митний тариф» № 674-IX від 06.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
4. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» № 332-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text>
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» № 330-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text>
6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001. № 2210-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12, ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
7. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
8. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996. № 237/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36, ст. 165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua
10. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>
11. Incoterms 2020. International Chamber of Commerce (ICC). URL: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-2020/>.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи ЗЕД».